

Aanleiding

De steden Roosendaal en Bergen op Zoom liggen hemelsbreed van centrum tot centrum 12 kilometer van elkaar. Een ideale fietsafstand. Er zijn verschillende manieren om van en naar beide centra te fietsen, maar er is geen directe, korte en snelle fietsroute om snel op de fiets in Roosendaal en Bergen op Zoom te komen. De huidige fietsroutes hebben verschillende vertragende en belemmerende factoren. Het realiseren van een kwalitatief hoogwaardige snelfietsroute tussen beide steden biedt kansen om het aantal fietsers tussen beide steden te vergroten. Nu er in het openbaar vervoer maatregelen worden genomen om op 1,5 meter afstand van elkaar te blijven, is de aanschaf van een snelfiets een interessant alternatief. Een directe snelfietsroute maakt dit alternatief nog aantrekkelijker.

De snelfietsroute F58 is één van de prioritaire maatregelen uit de het GVVP 2015-2025, de F58 is onderdeel van Roosendaal Future Proof en draagt bij aan één van de ambities uit het Bestuursakkoord 2018-2022, een duurzaam, sterk en aantrekkelijk Roosendaal. De F58 is opgenomen in de kadernota 2020. Ook voor de provincie Noord Brabant is het stimuleren van fietsen een belangrijk. De provincie wil het gebruik van de fiets verder stimuleren, onder andere door onder andere de fietsinfrastructuur te verbeteren. In het ambitiedocument "Fiets in de Versnelling" wordt het belang van 9 prioritaire snelfietsroutes in de regio benadrukt. De verbinding tussen Roosendaal en Bergen op Zoom is er hier een van.

Op 25 september 2019 hebben de provincie Noord Brabant, gemeente Bergen op Zoom en Roosendaal de bestuursovereenkomst F58 getekend (bijlage 2) waarin de ambitie om gezamenlijk de snelfietsroute F58 te realiseren bekrachtigd is. In het najaar van 2020 heeft de Provincie Noord Brabant het definitieve subsidiebedrag voor de F58 op Roosendaals grondgebied toegekend, waardoor de netto-investering voor Roosendaal bepaald kan worden.

Beoogd effect

Door de aanleg van de snelfietsroute F58 krijgen forenzen tussen Bergen op Zoom en Roosendaal een volwaardig alternatief voor de auto en het openbaar vervoer. Dit zorgt voor minder autoverkeer op de A58 en in de binnensteden wat bijdraagt aan een betere luchtkwaliteit. Ook is de snelfietsroute een alternatief voor het openbaar vervoer, waar door de 1,5 meter maatregelen het vervoeren van passagiers mogelijk beperkter zal zijn. Het traject van de snelfietsroute krijgt op het grondgebied Roosendaal een noord- en zuidtracé. Het noordtracé loopt langs evenemententerrein De Stok naar de binnenstad. Het zuidtracé gaat via de nieuwe ziekenhuislocatie richting de wijk Tolberg. Daarmee zijn zowel de binnenstad, het outletcentrum, als het ziekenhuis en de tussenliggende dorpskernen straks per (snel)fiets goed bereikbaar.

Bovendien zorgt vaker fietsen voor gezondere inwoners van onze gemeente en Bergen op Zoom. Een woon-werk afstand van 15 kilometer is doorgaans goed te doen met de fiets en met de komst van fietsen zoals de e-bike, wordt de drempel om met de fiets te gaan allen maar lager. Uit een fietspotentiescan van de NHTV en Provincie Noord-Brabant blijkt dat het aantal fietsers tussen Roosendaal en Bergen op Zoom door de aanleg van de snelfietsroute stijgt van 100 fietsers naar bijna 500 fietsers die dagelijks de gehele route afleggen. Tussen de kernen stijgt het aantal fietsers nog verder.

Argumenten

1.1. De snelfietsroute F58 draagt bij aan de beleidsambities van Roosendaal en de regio

Een goede bereikbaarheid is een belangrijke voorwaarde voor een aantrekkelijke woon- en werkomgeving, zoals beschreven in het Bestuursakkoord 2018-2022. Een betere fietsverbinding tussen onze stad, de dorpen en buurgemeente Bergen op Zoom staat al een aantal jaren op de agenda. Ook in de uitwerking van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan is de F58 opgenomen als een van de maatregelen om Roosendaal bereikbaar te houden. In Future Proof is de snelfietsroute F58 een van de maatregelen die bijdraagt aan een duurzamer Roosendaal.

Ook de Provincie Noord Brabant wil het fietsgebruik in de regio vergroten. Begin juli 2016 heeft de provincie het 'Uitvoeringsprogramma Fiets in de Versnelling 2016 – 2020 vastgesteld. Dit uitvoeringsprogramma heeft tot doel het fietsgebruik in de provincie te vergroten door o.a. de aanleg van snelle, innovatieve en duurzame fietsverbindingen. De verbinding Roosendaal –Bergen op Zoom is één van de vijf nieuwe routes die kansrijk en realiseerbaar zijn en daarmee in aanmerking komen voor cofinanciering.

1.2. De fietsroute tussen Bergen op Zoom en Roosendaal wordt 10 minuten sneller

Fietsers tussen Bergen op Zoom en tussen de kernen en binnenstad van Roosendaal zijn sneller op hun bestemming. Niet alleen wordt de fietsroute directer; hij wordt ook herkenbaarder, veiliger, comfortabeler en aantrekkelijker. Daarnaast heeft Roosendaal door het realiseren van een noord- en zuidtracé twee directe routes naar het nieuwe ziekenhuis én de binnenstad van Roosendaal.

1.3. De snelfietsroute F58 zorgt voor gezondere inwoners en werknemers

Meer forenzen tussen Bergen op Zoom en Roosendaal kiezen voor de fiets in plaats van de auto. De ruim 400 extra fietsers tussen beide steden besparen gezamenlijk 650.000 autokilometers per jaar en daarmee leveren ze een positieve bijdrage aan het milieu. Er wordt 14,3 ton minder CO2 uitgestoten. Daarnaast is het ziekteverzuim van werknemers die regelmatig naar het werk fietsen 1,3 dag lager dan van werknemers met de auto. Bovendien kiezen mensen die het gewend zijn regelmatig te fietsen ook vaker de fiets voor andere ritten dan het woon-werk verkeer.

1.4. De F58 is opgenomen in het Investeringsplan voor 2020-2024

Vanuit de besluitvorming over de Kadernota 2020 is de (netto-) investering voor de snelfietsroute opgenomen in het Investeringsplan 2020-2024 voor een bedrag van 5.750.000. Voor de F58 is door een externe partij (Arcadis) in augustus 2019 een herziene kostenraming opgesteld, waaruit blijkt dat de kosten voor de realisatie van de fietsroute lager zijn dan in eerste instantie begroot. Door werk met werk te maken en extra cofinanciering vanuit het Rijk is de netto gemeentelijke investering voor de F58 nu begroot op 3,55 miljoen. Het budgettaire voordeel t.o.v. de 5.750.000. bedraagt, als gevolg van lagere afschrijvingslasten, plm. € 55.000 per jaar en zal worden verwerkt in de (meerjaren-)begroting.

1.5 Er kan aanspraak gemaakt worden op cofinanciering vanuit de provincie en het Rijk voor de aanleg van snelfietsroutes, waarmee de gemeentelijke bijdrage relatief beperkt is.

De aanlegkosten van de F58 op Roosendaals grondgebied zijn geraamd op afgerond 14 miljoen euro. Dankzij bijdragen vanuit het Rijk en de subsidie van de provincie komt de gemeentelijke bijdrage uit op ca. 30% van de totale kosten.

1.6 Volwaardig alternatief voor het openbaar vervoer

Het openbaar vervoer zal hoogst waarschijnlijk maatregelen moeten nemen om 1.5 meter afstand tussen de reizigers te kunnen waarborgen. Dit zal effecten hebben op de intensiteit van het openbaar vervoer en het aantal te vervoeren reizigers. De aanleg van een directe fietsroute van en naar het nieuw te bouwen ziekenhuis en de binnenstad van Roosendaal wordt daarmee een volwaardig alternatief voor reizen met het openbaar vervoer.

1.7 Provinciale stimulering fietsgebruik werknemers

Richting ondernemers uit Bergen op Zoom en Roosendaal is in opdracht van de provincie gestart met een werkgeversaanpak door BMN (Brabants Mobiliteit Netwerk). Deze werkgeversaanpak heeft als doel bedrijven te enthousiasmeren en te helpen fietsgebruik onder medewerkers te stimuleren. Hierbij worden niet alleen bedrijven langs de snelfietsroute benaderd, maar ook werkgevers op elders uit Roosendaal. Uit de eerste verkennende gesprekken lijkt de bereidheid om mee te doen groot onder Roosendaalse ondernemers. De snelfietsroute F58 is een middel om ook werknemers vanuit Bergen op Zoom (en andersom) de mogelijkheid te geven vaker de fiets te pakken naar het werk.

2.1 Door het beschikbaar stellen van het krediet kunnen opdrachten om te komen tot de realisatie van de snelfietsroute worden uitgezet.

Voor het zetten van vervolgstappen zoals aanbestedingen van (deel)trajecten is budget nodig. Door het vaststellen van de begrotingswijziging komt er budget vrij om deze taken uit te voeren.

Kanttekeningen

1.1. De F58 legt een claim op de gemeentelijke begroting

Met een gevraagd krediet van 3,55 miljoen legt de F58 een claim op de gemeentelijke begroting. Het is een minder forse claim dan aangegeven in de kadernota 2020. Op dit moment kan de F58 tegen relatief lage kosten worden aangelegd door cofinanciering vanuit het rijk en provincie. Het is maar de vraag of deze regeling ook de komende jaren in stand wordt gehouden. De bijdrage van het Rijk komt in elk geval te vervallen wanneer de F58 nu niet wordt doorgezet. Voor forenzen en hun werkgevers kan de F58 ook tot kostenbesparingen leiden. De reiskosten voor het gebruik van de fiets zijn lager dan die voor de auto en gezondere werknemers zorgen voor minder uitval door ziekte.

1.2 Voor de realisatie van de snelfietsroute is medewerking van grondeigenaren noodzakelijk

Op een aantal delen gaat de fietsroute over particuliere (landbouw)gronden. Waar dit aan de orde is komt de fietsroute altijd aan de rand van een perceel te liggen. Verkennende gesprekken met de grondeigenaren zijn reeds gestart om tot concrete afspraken te komen over de aankoop van een deel van het perceel. Als de gemeente er met de grondeigenaren niet uit mocht komen, zal de fietsroute een alternatief tracé volgen. Dit kan een verschuiving in de kosten betekenen. Voorsnog zijn er geen aanwijzingen dat er door grondeigenaren geen medewerking wordt verleend.

1.3 Voor de realisatie van delen van de snelfietsroute zullen planologische procedures moeten worden doorlopen

De snelfietsroute loopt voor een groot deel over het bestaande wegennet. De aanpassingen bestaan dan uit het herinrichten van de wegen of fietspaden. Waar de fietsroute landbouwgronden doorsnijdt, is een aanpassing van de functie in het bestemmingsplan noodzakelijk. Zodra er overeenstemming is met de eigenaar over de aankoop van de gronden zal de planologische procedure een feit zijn.

Financiën

De snelfietsroute F58 op Roosendaals grondgebied is door adviesbureau Arcadis geraamd op 13.944.390 euro (aug 2019). Door bijdragen en subsidies van provincie en rijk en rekening houdend met kosten die toegerekend kunnen reeds eerder beschikbaar gestelde kredieten via de Beheerkalender, komt de (extra) netto gemeentelijke investering uit op 3,55 mln euro. Op dit moment bestaat er een subsidieregeling van de provincie en een bijdrage van het Rijk voor aanleg van snelfietsroutes. Voor reguliere infrastructurele werken is de subsidie 50% en voor kunstwerken is dit 80%.

	bijdrage	bijzonderheid
Totale kosten F58	€ 13.944.390	raming Arcadis aug 2019
<i>t.l.v. Wouwseweg*</i>	<i>-/- € 1.121.206</i>	<i>Beheerkalender (obv Arcadis raming)</i>
<i>t.l.v. Bergsebaan</i>	<i>-/- € 245.000</i>	<i>Beheerkalender (onderhoudsbijdrage)</i>
<i>Nog te voteren</i>	€ 12.578.184	
Af: Provincie	€ 7.999.463	besluit 3 juli 2020
Af: Rijk	€ 1.054.997	vast bedrag
Extra netto-investering gemeente	€ 3.523.724	€ 3.550.000 (afgerond)

* Op de Wouwseweg is reeds gestart met de weg- en rioolreconstructie. In de totale kostenraming van Arcadis zijn de maatregelen voor de snelfietsroute op de Wouwseweg geraamd op 2,2 miljoen, waarvan 1,1 voor rekening komt van de gemeente Roosendaal. De herinrichting van dit deel van het traject wordt betaald vanuit de door de Raad vastgestelde Beheerkalender en valt daarom buiten het gevraagde krediet voor de F58.

Afgerond is het totale nog te voteren krediet voor de aanleg van de snelfietsroute in Roosendaal € 12.600.000

jaarschijf	Totale kosten	bijdrage Rijk	Subsidie provincie	netto- kosten gemeente
2020	3.111.118	527.498,-	€ 2.666.488	-82.868
2021	3.760.115	527.499,-	€ 2.666.488	566.128
2022	3.541.921		€ 2.666.487	875.434
2023	2.165.031			2.165.031
	12.578.185			3.523.725
	(afgerond 12.600.000)	1.054.997,-	7.999.463	(afgerond 3.550.000)

De kapitaallasten van deze netto investering van (afgerond) € 3.550.000,- bedragen bij een lineaire afschrijving van 40 jaar en een rente van 1,5% € 142.000 structureel (en aflopend) waarbij pas vanaf 2023 (jaar van gereedkomen) de afschrijving zal starten.

De lasten beslaan de jaren t/m 2022 dan ook alleen de rentelasten, vanaf 2023 wordt er ook afgeschreven. De bedragen voor de eerste jaren zijn:

2020: € 0

2021: € 3.330

2022: € 14.142

2023: € 125.695

2024: € 140.602

Deze lasten kunnen worden gedekt uit het hiervoor in de (meerjaren-)begroting opgenomen budget voor kapitaallasten

Het structurele voordeel in de afschrijvingslasten t.o.v. de eerder ingeschatte netto-investering van €5.750.000 bedraagt ongeveer € 55.000 en zal worden verwerkt in de (meerjaren-) begroting.

Met deze begrotingswijziging kan ook het eerder gevoteerde voorbereidingskrediet worden ingetrokken. De reeds gemaakte kosten kunnen worden overgeboekt naar en opgevangen worden binnen de nieuwe kredietvoting.

Communicatie

Voor de F58 is een communicatieplan in de maak, maar deze is wegens de ontwikkelingen van COVID-19 tot nader orde uitgesteld. Zodra de situatie het toelaat wordt gestart met een informatiemarkt over de F58 voor belanghebbenden en geïnteresseerden uit zowel Bergen op Zoom als Roosendaal. Op deze dag wordt informatie gepresenteerd over het tracé en het effect van de snelfietsroute F58. Deze informatiemarkt wordt georganiseerd door de gemeenten Bergen op Zoom

en Roosendaal in samenwerking met de Provincie Noord Brabant. Er wordt een webpagina gebouwd waar de voortgang van de aanleg van de F58 gevolgd kan worden.

Voor de daadwerkelijke aanleg van de F58 wordt op de reguliere wijze gecommuniceerd naar de direct omwonenden. Afhankelijk van de werkzaamheden zal per tracédeel gekeken worden of er een of meerdere informatieavonden worden georganiseerd of dat er via de nieuwsbrief wordt gecommuniceerd.

Richting ondernemers uit Bergen op Zoom en Roosendaal is in opdracht van de provincie gestart met een werkgeversaanpak door BMN (Brabants Mobiliteit Netwerk). Deze werkgeversaanpak heeft als doel bedrijven te enthousiasmeren en te helpen fietsgebruik onder medewerkers te stimuleren. Uit de eerste verkennende gesprekken lijkt de bereidheid onder Roosendaalse ondernemers om mee te doen groot. De snelfietsroute F58 is een middel om ook werknemers vanuit Bergen op Zoom (en andersom) de mogelijkheid te geven vaker de fiets te pakken naar het werk.

Vervolg

De snelfietsroute wordt op dit moment al geconcretiseerd. De Wouwseweg in Roosendaal en de Plantagebaan ten zuiden van Wouw zijn onderdeel van het snelfietsroutetracé. Beide wegen worden gereconstrueerd en in de nieuwe opzet wordt de snelfietsroute ingepast. De onderhoudswerkzaamheden aan de Wouwseweg zijn reeds van start gegaan. Het voorlopig ontwerp voor de Plantagebaan is gereed om met de bewoners te bespreken. In 2020/2021 worden er al fysiek delen van de snelfietsroute aangelegd.

We verwachten in 2023 klaar te zijn met de werkzaamheden voor het gehele tracé van de fietsroute. Via raadsmededelingen en de algemene communicatie rondom dit project houden we u op de hoogte van relevante ontwikkelingen en hoogtepunten in het kader van de F58. Na realisatie van de F58 wordt het gebruik van de fietsroute geëvalueerd. Deze resultaten worden gedeeld.

Bijlagen

1. Begrotingswijziging
2. Getekende bestuursovereenkomst (dd 25-09-2019) inclusief schetsontwerpen